

הסובר שלא הבא מכלל עשה לוקין עליו, ממה ששנינו בברייתא: נאמר בפסוק "כל מפרסת פרסה ושעטת שסע פרסות, מעלת גרה בבהמה אותה תאכלו" [ויקרא יא], ומייתור תיבת "אותה" דרשנו: זו שיש לה סימני טהרה האמורים בפסוק **אותה תאכלו** — ולא בהמה טמאה, שאין לה סימני טהרה. ולא הבא מכלל עשה, עשה. ולכך לא למדנו כאן חיוב מלקות, אלא איסור עשה בלבד, והוצרכנו לפסוק נוסף המזהיר על אכילת בהמה טמאה, שממנו למדנו דין מלקות. ומכאן ראייה לא כדברי ריש לקיש, הסובר לאו הבא מכלל עשה לוקין עליו.

ומתרצינן: אמר ליה רבי יעקב לרבי ירמיה בר תחליפא: אסברא לך במה נחלקו ריש לקיש ורבי יוחנן, ⁷ באברי בהמה טמאה שהעלן על גבי המזבח — דכולי עלמא לא

איתמר: המעלה אברי בהמה טמאה כגון סוסים וגמלים על גבי המזבח

ריש לקיש אמר לוקה, רבי יוחנן אמר אינו לוקה.

ריש לקיש אמר לוקה משום שנאמר "מן הבקר ומן הצאן תקריבו", ולמדנו בפסוק זה שבהמה טהורה, אין. אבל בהמה טמאה, לא מקריבים אותה על גבי המזבח. וסובר ריש לקיש כי לאו הבא מכלל עשה [כגון זה, שלא נאמרה בו אוהרה בפירוש, אלא מכלל מצוות עשה להקריב בהמה טהורה למדנו שטמאה אין מקריבים], לוקין עליו.

ורבי יוחנן אמר אין לוקין עליו, על איסור העלאת אברי בהמה טמאה, כי הוא סובר לאו הבא מכלל עשה אין לוקין עליו.

מותיב רבי ירמיה על דברי ריש לקיש

ותירץ, על פי דברי הגמרא בסוטה [יד] שקומץ ולבונה גם לאחר שקדשו בכלי שרת עם יתר המנחה, צריכים כלי שרת שני לקדשם, ולקמן [פג ב] מבואר בגמרא, שקומץ שלא קדש בכלי אינו ראוי למזבח, והינו בכלי שני כפי המבואר שם בתוס', ולפי זה יש לפרש הסוגיא, כי גם אביי סובר שהפסוק עוסק בעצים ולבונה שקדשו בכלי שרת יחד עם המנחה שעל ידי כן חל בה קדושת הגוף, ורק שעדיין אינה ראויה להיקרב כיון שלא קדשה בכלי שרת שני, ואינה בכלל "אשר יקרב" כי אינה ראויה להקרבה, ומה שתירץ רבא "כגון דקדשו בכלי" כוונתו לכלי שני, שעל ידי כן נעשה ראוי להקרבה וחייבין על אכילתו בטומאה משום דין "אשר יקרב" הקיים אף בדבר שאינו ראוי לאכילה, ואינו שייך לדין "ניתר לטהורים", כפי שהתבאר.

7. יש להקשות, כיון שרבי יעקב מעמיד בתירוצו

שקדש בכלי. אבל מכל מקום חייב אף על דבר שאינו ראוי לאכילה. ומעתה, הוכיח אביי מעצים ולבונה שלא קדשו בכלי שרת, שאין לחייבו משום "דבר הנקרב", וחייב עליהם משום טומאה, על אף שאין הם ראויים לאכילה, וא"כ הוא הדין לבשר קודם זריקה. ודחיית רבא היא, כיון שמדובר בעצים ולבונה שקדשו בכלי, הרי שיש להתחייב עליהם משום "דבר הנקרב", אשר חיובו הוא אף בדבר שאינו ראוי לאכילה, ומה שאין כן בבשר קודם זריקה, שלא הותר באכילה. אולם הקשה, שמדברי הגמרא משמע שאביי אינו סובר כן, והעמיד את הפסוק בעצים ולבונה שלא קדשו בכלי כלל, וכיצד יתכן לומר כן, הרי מפורש במשנה במעילה [י], שרק לאחר שקדשה הלבונה בכלי, חייב עליה משום טומאה, והטעם, משום שעד שלא קדשה בכלי לא חל בה קדושת הגוף, ואינה קדושה אלא בקדושת דמים, ומשום כך לא חל בה דין פסול טומאת קדשים! ?